

Эсэгэ ороноо, эхэ шотагаа эб хамта мандуулая!

БҮРЯАТЫН АЯНШАЛ

Бүгэдэ арадай сонин

1921 оной
декабриин
21-нээ гарана

1998
ИЮНИН
9

Зунай эхин
улаагшан могой
харын
14
гарагай 3
ВТОРНИК
№ 100 (19941)
Газетын сэн хэлсээтэ

ХҮРШЭНЭРТӨӨ ТУНАЛАЯ!

Буряад Республикын Правительствоын 1998 оной июниин 1-дэ абанан захиралтын үндэһөөр Саха (Яхад) Республикын үер аюулда орошодто туналха тусхай счөт Буряад Республикын Улаан-Үдэ хотын Национальна банкда нээгдэбэ гэбэл: р/с 407038 10800000000003, БИК 04814 2001, ИНН 0323 080765.

Буряад Республикын

Президентын Зарлиг

РЕСПУБЛИКЫН ХАРЬЯТА ХАРГЫ ЗАМАЙ ЖАСАДА САГ БОЛЗОРТОО АЛБАТА ТҮЛБЭРИ ОРУУЛААГУЙ «НИЖНЕАНГАРСКТРАНССТРОЙ» НЭГЭДЭЛЭЙ ПЕНИ ДАРУУЛАХАГУЙ ТУХАЙ

«Нижнеангарсктрансстрой» нэгдэлэй ажал хүдэлмэридэ туһаламжа болгон, Северобайкальска районной, Северобайкальск хотын харгы замай шухала объектүүдтэ хамаатай бүхэ түхэлэй предпряти, организацинуудай албата түлбэринин, 1998 оной январин 1-нэй байдалаар, үрине хүнгэлхын тула зарлиг тунхагланаб:

1. Харгы замай жасада үритэһэн «Нижнеангарсктрансстрой» нэгдэлэй албата түлбэринин пени 1998 оной январин 1 хүртэтэр бүхэдэнь усадхаха.

2. Тус зарлиг тунхаглагдаһан үдэрһөө хүсэндэ орохо.

Буряад Республикын Президент

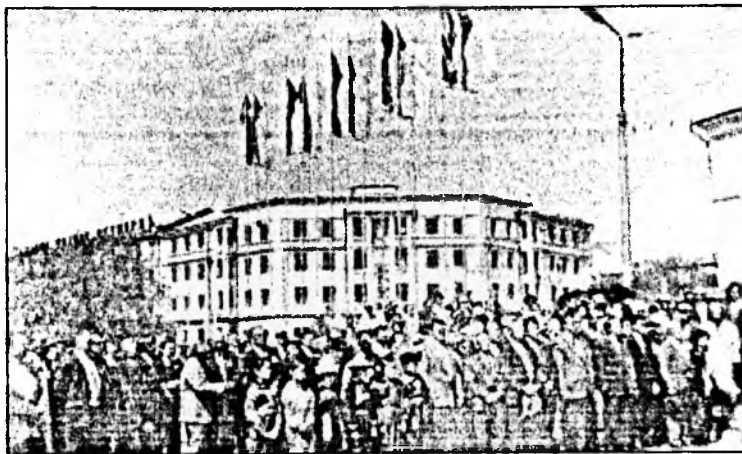
Л.В.ПОТАПОВ.

1998 оной майн 29.

НАЙНДЭРЭЙ НҮҮЛЭЭРХИ ДҮНГҮҮД

Буряад Республикын Правительствоын Түрүүлэгшын орлогшо А.Ч.Нимаева дүрбэн үдэрэй туршада үнгэргэгдэһэн Буряад ороной 75 жэлэй ойн баярай найндэрэй дүнгүүдээр пресс-конференци үнгэргэбэ.

Лидия Чимитовна найндэрэй урда тээхи эмхидхэлэй ажаябуулга тухай дэлгэрэнгигээр хөөржэ үгөө. Ойн баярые утгуулан олон шэһэ номууд хэблэн гаргагданаан байна. «Буряадай спортын одод», «Байгал: Эрхүүгэй можо ба Буряад орон», «Танилсагты: Буряад орон», «Буряадай соёлой ажал ябуулагда» гэхэ мэтэ, хамта дээрэ 12 үнгэтэ ном гаргагдаа юм. Франциин Хэблэлэй Байшан «Байгал: Эрхүүгэй можо ба Буряад орон» гэхэн манай элдэхи аяншалгын хууринууд тухай

- Энэ найндэрэй үедэ Буряадай түүхын музейн нээгдэһэнэй үйлэ хэрэг эгээл омогорхол түрүүлнэ, - гэжэ А.Ч.Нимаева хэлэе. Юуцаб гэхэдэ, энэ музей 16 жэлэй туршада хэльбэн шэнэдхэлгын захибарилгада хаагдаһан байгаа. 75 жэлэй ойн баярай хэмжээ ябуулануудта үгтэһэн 2,5 миллион түхэригэй 1,5 миллиониинь энэ музейн захибарилгада үгтөө юм.

Тнхэдэ хабарай хүүлшын үдэрнүүдтэ Улаан-Үдын гудамжанууд сэбэрлэгдээ, түб үйлсөөр оршодог гэрнүүд, байшанууд шэнээр сагаадагдаа, шэрдэгдээ гэшэ. Энэ хүдэлмэри хотын захиргаан өөр дээрэе абаа юм. Олонхи ушарта, эмхи зурганууд өөһэд хоорондоо мүнгэнэй тоосоо хэлсэжэ, энэ захибарилга

мэдээлэлүүдтэй ном француз, англи, немец хэлэнүүд дээрэ гаргажа үгэхэдөө, саанадааньшэ Буряад ороной аяншалга дэмжэжэ, тэрэнэй хүгжэлтэдэ хубитаяа оруулаха хүсэлөө мэдүүдэ.

- Гална найндэртэ айлшаар бууһан Москвагай «Менател», «Инкомбанк», «Онексимбанк» банкнуудай түлөөлэгшэдтэй республикын багшанарта, эмшэдтэ үгтэхэ урьһаламжын мүнгэн тухай хөөрэдөөн хэгдэһэн байна.

үнгэртөө.

Буряад Республикын 75 жэлэй ойн баяр июниин 30-да «Сурхарбаанай» найндэрөөр түгэсхэхэ юм. Энэ хэмжээ ябуулагда мүнгэн мүн лэ номологдонхой.

Ечигма ЦЫБЕНОВА. Сергей БАЛДУЕВАЙ, Аркадий БАТОМУНКУЕВАЙ фото-зурагууд дээрэ:найндэрэй үедэ.

ПРАВИТЕЛЬСТВЫН ХҮДЭЛМЭРИИН ДОЛООН ХОНОГ

Нийтэ республиканска хэмжээ ябууланууд

Июниин 8. Муниципальна алба хаагшадай реестртэ нэмэлтэ оруулаха асуудалаар зүблөөн.

Июниин 10. Гүрэнэй филармонин 60 жэлэй ой.

Июниин 12. Россин Федерациин гүрэнэй суверенитет тухай Деклараци баталһан байндэр.

Буряад Республикын Түрүүлэгшын уялга дүүргэгшэ В.КАГАЛОВ

Июниин 9. «Буряадай авиаци» нэгдэлэй асуудалаар зүблөөн.

Буряад Республикын Правительствоын Түрүүлэгшын орлогшонор:

А.Н.ЖИЛЬЦОВ

Июниин 8. Харгын аюулгүйе сагаар правительственна комиссиин Президиумэй зүблөөн.

Түлшээ-энергетикын жасын бүридэлэе квартал кварталар хубаарилга.

Россин Федерациин Госкомсвертэй хэлсээ баталха тушаа бэлдэхэлэй хүдэлмэри.

Баунтын районной бюджетэй түгээхэлэе хинан шалгаха.

Б.Ц.СЕМЁНОВ

Хүдөө ажахын кредитно коопераци байгуулаха тушаа хуулиин түсэб зохёолго.

Үрһэнэ хүрэнгын Гүрэнэй инспекциин хүдэлмэрилэгшэдэй республиканска семинар-зүблөөн «Тунгалаг агаар» гэхэн хэмжээ ябуулаха.

А.П.ТАБАЛАЕВ

Худаадаа-найманай лицези тушаа зүблөөн.

Германиин элшэн сайд болон тэрэ гүрэнэй түлөөлэгшэдэе угтахаар бэлдэхэл.

А.Ч.НИМАЕВА

Июниин 8. «Олон яхатанһаа бүридэһэн гүрэнүүдтэ арадай аман зохёолые хамгаалха» асуудалаар уласхоорондын симпозиумда хабаадаха эмхинүүдэй хүтэлбэрилэгшэдэй зүблөөн.

Июниин 9. Драматургиин талаар республикын Соёлой министрствын шан тушаа эмхидхэлэй комитедэй зүблөөн.

Зунай амаралтын байра байдалые шалгаха комиссиин хүдэлмэридэ хабаадалга.

Буряад Республикын Президентын болон Правительствоын хэблэлэй албан.

Буряад Республикын Президентын тушаалда кандидадуудай хунгуулин жасада ороһон мүнгэн болон тэрэ мүнгэнэй гаргашалагдаһан тухай МЭДЭЭН

(1998 оной майн 28-най байдалаар)

№	Ф.И.О.	Хамта (түх.)	Ороһон мүнгэн тэрэнэй тоодо (түх.)				Бусаар-даа	Гаргашалагдаа (түх.)
			РБ-гэй хунгуулин комиссиһаа	Өөрын мүнгэн	Юридикескэ поурнуудһаа ороһон мүнгэн	Физическэ поурнуудһаа ороһон мүнгэн		
1.	Буджапов Сергей Пурбуевич	2769,23	769,23	-	-	2000	-	-
2.	Громов Андрей Георгиевич	74449,23	769,23	67000	-	6680	-	71082,40
3.	Кондаков Николай Яковлевич	769,23	769,23	-	-	-	-	714
4.	Коренев Александр Степанович	150254,23	769,23	5000	55885	88600	3331,00	123190,93
5.	Михалёв Игорь Васильевич	769,23	769,23	-	-	-	-	-
6.	Очиров Бато Ламуевич	112957,23	769,23	-	112188	-	-	111848
7.	Потапов Леонид Васильевич	628888,23	769,23	-	616800	11319	-	531482,59
8.	Пропин Сергей Иванович	52769,23	769,23	-	52000	-	-	36450
9.	Саганов Владимир Бизьяевич	2319,23	769,23	1550	-	-	-	2318,40
10.	Сергеева Цыржима Добчиновна	72469,23	769,23	64700	5000	2000	-	59452
11.	Улзетуев Сергей Цыренович	23769,23	769,23	13000	10000	-	-	23260
12.	Улзетуев Амарсана Дондокович	769,23	769,23	-	-	-	-	-
13.	Шаповалов Валерий Анатольевич	47399,23	769,23	-	-	46630	-	29490,06

БҮРЯАД РЕСПУБЛИКЫН ХУНГУУЛИН КОМИССИ.

АСУУДАЛДАТНИЙ ПРЕЗИДЕНТ ХАРИУСЛИН

Бүхы районоо хандаргажархинан Ивалгын районой захиргаанай гулваада юунэй түлөө гүрэнэй шан барюулагдааб?

Ивалга нууринаархид. Ивалгын туршалга-үйлэдбэрин ажахын директор байха үедөө Л.П.Бурков уралан нарижуулагшад Б.И.Николаев, А.Б.Доржиев, Ю.М.Нагаев болон бусадтай хамта ОПХ-гай фермнүүдтэ бага механизаци нэбтэрүүлгэдэ хабаадалсаа юм. Эрдэм техникийн шэглэлээр гүрэнэй шан олгохо комисси бүлэг авторнуудай нэгэн гэжэ Л.П.Бурковта гүрэнэй шан барюулаа юм.

Буряад Республикын Правительствата хандаха хүсэлтэйб. Президент болон Правительствын гэшүүдхээ бүридэнэн нүүдэл комисси эмхидхыт.

Хахад харын нэгэ дахин ябажа, хотын районой зон ямараар ажаһуунаб, үхибүүд юугээр хооллоноб гэжэ хараг лэ.

Нэрээ хэлээгүй. 1998 оной майн 25-да гаргаһан Буряад Республикын Правительствын 530 -дугаар захиралтаар республикын районууд болон хотонуудай хабарай тарилга ба намар - үбэлэй хүйтэнэй хаһада бэлдэхэлгы шалгахаар Правительствын гэшүүд томилондонхой.

Холын хойто зүгтэ 25 жэл тухай ажаһууһан минни бүлые гэр байрын тэдхэмжын ээлжэндэ оруулаагүйт. Элдэб газарта хандахад амнайшые үрэ гараагүй.

Холын хойто зүгэй районуудһаа болон тэрэнгэй адлидхагдаһан газарнуудһаа

нүүжэ ерэнэн эрхэтэдтэ 1998 он болотор гэр байрын тэдхэмжэ мүнгэн федеральна бюджетдэ үгтэдэг һэн. Ушар тиймэһээ таниие гэр байрын тэдхэмжэ абаха ээлжэндэ оруулаагүй байжа болоо.

Гэбэшые «Холын хойто зүгһөө болон тэрэнгэй адлидхагдаһан газарнуудһаа нүүжэ гараһан эрхэтэдэй гэр байрын тэдхэмжэ тухай» федеральна хуулинн проекттэй зохилдуулан, 1992 оной январьһаа хойшо нүүжэ гараһан эрхэтэдтэ 1998 ондо 15 процент хүрэтэр үгэхөөр зүбшөөгдэнэ. Энэ хуулинн абтаһанай удаа хаанаһаа нүүжэ ерээбта, тэрэл районойнгоо шотагай өөрын хүтэлбэрлэгдэ хандаха ёһотойт.

Бюджетэй хүдэлмэрлэгшэд бага салинтай. Тэрээгээр ажаһууа, үшөө үхибүүдые хургахань хүндэ. Эрдэм гэгээрэл мүнгэтэ болоо гэжэ дуулаагүйб. Гэбэшые манай үхибүүдэй хурадаг хургуулинн директор хургуулиннгаа түрэлхидэй суглаан дээрэ түрэлхидые үхибүүдэй хуралсалай түлөө һайн дураараа мүнгэ түлэхэдн гэжэ мэдүүлгэ бэшэгты гэжэ дурадхаа. Инхэдээ 33-дахн хургуулинн багшанар дахбар салин абадаг болоно гү?

Улаан-Үдэ хотын 33-дахн хургуулинн директор Д.К.Халтаевагай мэдүүлһээр, хургуулинн хамтын суглаан дээрэ үхибүүдэй хуралсалай түлөө мүнгэ түлэхэ асуудал табигдаагүй.

Энэ хургуулида үгтэнэн мүнгэнэй орошо гаргашые Советскэ районой прокуратурада шалгаа, хазагайрууһан ябадал үзэгдөөгүй.

БАНКРОТ БЭШЭ, ШЭНЭ БАЙГУУЛГЫН ЗАМ

Буряад Республикын Правительствын Түрүүлэгшын уяга дүүргэгшэ В.К.Агаловай хүтэлбэри доро бюджетнэ үри шэринүүдэ түлэлгын талаар республиканска комиссин зүблөөн үнгэргэгдэбэ. Эндэ эгээ түрүүн хүдөөгэй ажахынуудай хэрэглэнэ зайн галай үри шэри тухай зүбшэн хэлсэгдэ. Энэ үри шэрин шэинэ сэнгээр 22 миллион 400 мянган түхэригтэ хүрэнхэй. «Бурятэнерго» нэгэдэлэй түлөөлэгшэ үгэ хэлсэхэдэ, энэ үри шэри «амиды» мүнгөөр бусааха шухала гэжэ дуулгаба.

Ушар юуб гэхэдэ, тус нэгэдэл пенсионно жасада үриез мүнгөөр түлэхэ ёһотой. Зүбшэн хэлсэлгын үүлээр Хүдөө ажахы министрество 2 неделин саг соо таарамжатай шийдхэбэри гаргаһанаа мэдүүлхэ ёһотой.

Улаан-Үдын гэр барилгын «Завод КПД-2» гэнэн ОАО-гой саананхи хуби заяан тухай хоёрдохи асуудалаар хөөрөлдөөн үнгэрөө. Тус заводой үри шэрэнэ 10 гаран миллион түхэригтэ хүрэнхэй. Тийхэдэ бусад эмхинүүд тус

заводто 5 миллион шахуу мүнгэ үритэй. Гүрэнэй налогой инспекцин алба хаагша В.Ю.Налетов ажалай дүнгүүдыень согсолоод, заводые банкрот гэжэ тоолохо асуудал табыа. Гэбэшые арсалдаатай хөөрөлдөөнэй дүнгүүдээр заводой байдалые найжаруулхын болзор октябрь нара болотор үгэбэ. Тэрэншэлэн хаяын үедэ акционернүүдэй суглаа зарлажа, бюджеттэ оруулаха налогой түлбэринүүд тухай асуудал табигдаха болоо.

Е. ЦЫБЕНОВА.

ЗАВОД ХҮДӨӨГЭЙХИДТЭ ТУҢАЛИА

Май харын түрүүшын хахадта локомотив - вагон заһабарилгын заводой механическа цехэй бүлэг хүдэлмэришэд механик А.Лебедевэй хүтэлбэри доро бригада эмхидхэдэ, Мухар-Шэбэрэй районой хүдөө ажахын «Забайкалец» предприятия ошожо, орёо станогүүдые заһабарилаа.

Мүн тэрэл предприятиин заводто асарагдаһан станогүүдые механик Г.Абраровой хүтэлбэри доро локомотив хабсаралгын цехээрхид заһабарилжа дүүргэе. Станогүүдэй заһабарилгын хэды үнгэтэй болоошые һаань, эдэинһээ уламжалан ондоошые ажахынуудһаа заводто захил хэгдэжэ эхилэнхэй. Нэгэ станок заһабарилгын сэн 12 мянган түхэригһөө дээшэшые гарахаяа һаанаа. Шэинэ станок худалдан абажа шадахагүй хадаа яажашые һаань хуушанаал заһабарилуула ушартай болоо юм бээ.

Эдэ түлбэринүүдэ хүдөөгэйхид сээр мүнгөөр тоосонгүй. Мяха, һү, тоһо, сыр, гури гэхэшэлэн үйлэдбэрлэнн продукцияраа хэлсэлэнэй ёһоор түлэнэ.

Хүдөөгэйхидһөө ямаршые захилай ерээб, локомотив-вагон бүтээлгын завод дүүргэхые оролоно, мүн өһөдлынгөө бүтээһэн хүдөө ажахын машинануудай запас хэрэгсэлүүдые худалдана.

Т.НИМБУЕВ.

ХООЛОЙГОО ТЭЖЭЭХЭ ГЭБЭЛ, ПЕЭШЭН ДЭЭРЭНЭЭ БУУ

Мүнгэн һангай дутагдаһан ушарһаа Забайкалинн хилын харуулашад өөһэдөө хоолойгоо тэжээхэ арга бэдэрэлсэдэ болоһоор үннэй юм. Ушар иимэһээ ногоон фуражкатай сэрэгшэдэй заһаа агнажа, хархяаг, жэмэс түүжэ ябахыень харахадаа, зон гайхахаяа болилхой. Үнгэрэгшэ зундаа 3,5 тонно мяха, 30 гаран тонно заһаа, 6 тонно жэмэс, хархяаг олзоборилоо юм.

Гэбэшые гансал хээрэнээ суглуулаһан юумээрээ удаан хүлөө татахагүйш. Округой сэрэгшэд бата хамһабаринн ажахытай бололхой. Эндэһээ абтаһан продуктаараа гэхэ гү, тодорхойлол, мяханиинь 70 сүүдхэ, заһаһаниинь 30 сүүдхэ, һүниинь 106 сүүдхэ, хартаабха, овоц 105 сүүдхэ хүрэнэн юм.

Забайкалинн хилын харуулашадэй энэ хүдэлмэри Москвада үндэр сэгнэлтэдэ хүртөө. Россин хилын харуулай федеральна албанай нэгэдэлүүдэй дунда 1997 оной дүнгөөр Забайкалинн хилын харуулашад хоёрдохи нуури эзэлһэн байна.

А.ИВАНОВСКИЙ.

ХЭБЛЭПЭЙ НОМУУД - ЭЭЛЖЭЭНЬЭЭ

Буряад Республикын 75 жэлэй ойн баяртай дайшарамдуулан, олон номууды хэблэн гаргалга хараалагдаһан юм. Түбхын түрүүндэ «Буряадай эциклопедическэ словарь» хэблэн гаргалгада анхарал хандуулагдаха. Энэ ном олон тоото эрдэмтэдэй хэдэн арбаад жэлэй хүдэлмэринн гүн болоно. Хэрбээ тусгаар хэмжээнүүдые абаагүй һаа, эциклопедическэ словарь мэтэ бусад һонирхолтой хэдэн номууд хэблэгдэнгүй үлэхэ байна. Архитектурын

хэрэгүүдэй талаар комитет «Буряад Республикада 75 жэл», «Буряадай түүхын хрестомати» гэнэн номууды хэблэгэ дурадхана. Бусадые олон номууд хэблэгдэхээр хараалагдайхай.

Тэрэншэлэн республикын бага үндэһэ яһатанга зориулагдаһан номууды хэблэгэ мартаргаагүй. Поляк яһатанай Байгалай саана ерээд түбхиншэн, энгэ юу хэһэн тухай Буряадай, Москвагай болон Польшын уншагшад «Полягууд Буряад орондо» гэнэн

ном уншахадаа мэдэжэ абаха байна.

Республикын ойн баярые үнгэрэгхэ талаар байгуулагдаһан тусхай жасын мүнгэ зөөрин горитой хубиень полиграфическа продукция бүтээлгэдэ һомолхо гэшэ Буряадай Президентын хүсэл юм. Республикын зохиохы ажалтаншые болон эрдэмтэдые дэмжэжэ зорилго Буряадай Президент ургаа табина.

К. АЛЕКСЕЕВ.

БГУ-гай һонинууд

ҺҮҮЛШЫН ШАЛГАЛТАДА ШАНДААҺАН ХЭРЭГТЭЙ

Дээдэ хургуулинуудай һүүлшын курсын бүхы оюутад мүнөө гүрэнэй шалгалта (ГЭК) тушаажа байна. Тиймэһээ үглөө, нүгөөдэр диплом гартаа абахаяа байгаһаад эгээл һүүлшынгээ шалгалтануудые яагаад тушаанаб гэжэ мэдэхээ БГУ-гай ГЭК-та ошоо һэм.

Тус университетэй 2-дохи байшанда ороод, расписани харахад амни, буряад хэлэ болон литература, психологи ба педагогико зааха методикоор буряад хэлэ бэшэгэй факультэдэй ахалагша курсыхид тушааха байгаа.

Аудиторидо дүтлөөд, 5-дахн курсыхиды харахада, булта сээр гоёор хубсаланхай. Зариманиинь абяагүйгөөр дэбтэрэ харан иранад. Нүгөө зариманиинь бэе бэстээ хөөрөлдэнэ. Юун тухай хөөрөлдэнэ гэшээб? Шагнахаа дүтэлбэб. Тэдэ булта бэе бэсынгээ асуудалнуудта харюусаһа, өөһэдөөшые

асуунад. Шалгалтадаа орохоёо байһан оюутад мэдээгүй гү, али мартанан юумээ толгойдоо һэргэжэ, хадуужа абаха гэжэ оролонод.

Нэгэ хэды болоод, аудитори соо оробоб. Тэндэ нэгэ басаган асуудалнуудта тоб байса харюусажа байгаа. Мүн бэлдэгшэд анхаралтайгаар хууданууд дээрэ харюунууды бэшэнэ. Харюусажа байһан басаганай бүхы асуудалнуудта бэрхээр харюусаад ошоходонь, багшанарай нодод баярлаһан шэнги ялагас гэнэ. Тэдэ табан жэл соо хурганан шабинарайнгаа топ һайнаар харюусахада, ямар багша баярлахагүйб даа!

Үшөө нэгэ басаганай харюусаад гарахадань, оюутан хубуун зоритгойгоор комиссида дүтлөөд, билет татаһаар, досоонь наран гарашаба хэбэртэй, баяртайгаар миньрнэ. Тус комиссинн гэнүүд хэд бэ гэбэл, буряад хэлэ бэшэгэй факультэдэй деканай орлогшо, методист С.Г.Ошоров, педагогикын

эрдэмэй кандидат, педагогикын кафедрин багша Г.И.Роголева, психологиин кафедрин багша Н.В.Тармаханова, педагогикын эрдэмэй доктор, профессор Э.Р.Раднаев, хэлэ бэшэгэй эрдэмэй доктор, профессор В.Б.Махатов гэгшэд болоно. Дүрбэ-табан оюутадый харюусахые шагнаад, гаража ошобоб. Гарахад амни бэлдэгшэд

дэбтэр, номуудаа ираһан заңдаа. Июниин 8-9-нэй үдэрүүдтэ эдэнэр дипломно ажалаа хамгаалжа байна. Июниин 11-дэ дээдэ хургуули дүүргэһэн тухай диплом дансаа абахань ха юм. Борис БАЛДАНОВ. ЗУРАГ ДЭЭРЭ: шалгалтын үедэ. АВТОРАЙ фото.

ЭНЭ УДАА ҮСӨӨН

Буряадай гүрэнэй университетэй буряад хэлэ бэшэгэй факультеттэ жэл бүри заочноор нураха дуратайшуул олон байдаг юм. Мүнөө жэл тус факультеттэ 85 хүн мэдүүлгэ үгэнэн байна. Эдээн соһоо 50-ниинь орохо ёһотой. Июниин эхээр түрүүшын шалгалтанууд эхилээ.

Светлана ЖИГЖИТОВА.

ХАМАГ ЮУМЭН ЮУННЭЭ ЭХИТЭЙБ?

Буряад Республикын Президентын тушаал эзэлхын тула тэмсэл эршэдэжэ байна. Олондо мэдээсэл тараадаг хэрэгсэлнүүд хэргэжүүлжэ, тад ондоогоор бэшэнэ. Бодото хүниие бэшэгдээн гайтайн жэжээлжэ харабал, тэнгэри газар хоёртол илгаатай. Хэргэжүүлжэ, тад ондоогоор бэшэнэ. Бодото хүниие бэшэгдээн гайтайн жэжээлжэ харабал, тэнгэри газар хоёртол илгаатай. Хэргэжүүлжэ, тад ондоогоор бэшэнэ. Бодото хүниие бэшэгдээн гайтайн жэжээлжэ харабал, тэнгэри газар хоёртол илгаатай.

Игорь Васильевич МИХАЛЁВ 34 наһатай. Буряадай гүрэнэй ажлахын дээдэ хургуули дүүргэһэн. РАН-най СО-гой гүрэнэй генеральна директор болоо. Аша үрэтэй технологи үүлхэ, тэрэнэ үйлэбэридэ нэбтэрүүлхэ хэрэгтэ хэргэжүүлжэ хабаадаһан юм. Президентын захиргаанда хүдэлхэн дүршэлтэй, комитэдэй түрүүлэгшэ ябаа. Гэр бүлэ тухайгаа үгэхыень И.Михалевые гуйһан байһабди.

Хөөрлэдэһэн хүн бүхэнэйм-мөгэнииньшье уг гарбалаа гэгдэһэн гээд хүүдэй үедэ сэхэ гайхдаг болонхойб. Тээд хаа, тэрэнээрэ огто тухоногүй, үгы хаа, 19-дэхи үедэ 20-дохи зуунай эхээр хууһан үеын хүнүүд тухай гэгдэһэн байха гээд эндэһэ бидэнэй ёһо гэгдэһэн сахидаггүйнай, гэгдэһэн омогорхол гэгдэһэн эгээд алдажа байһаннай гэгдэһэн бшуу.

Абамни энэ гэртэ бүхы дура сэдхэлээ үгэжэ нэргэһэн юм. Тэрэн хууһан, зуун жэлэй урда тээ баригдаһан гэр хэн. Тарбагатайн районой Бурнашово тосхонһоо асаргадаһан байгаа. Досоонь Михалёвтоной хэдэн үе ажамидарһантүүхэтэй. Манай үни хада томо болоһоншье хаамнай, мүнөө хүрэтэр тэрэн соо нэгэ ондоошог, жэгтэй дулаахан байдаг: эсэгэмнай пещэнэ түлижэрхихэ, эжимнай хажуудань зэргэлэн хууха... Тиигээд гэрнай өөрөө үни хада үнгэрхэн үдэрнүүдэ һанан домоглоходол гэхэ.

Гэбшье «гарбалаа мэдэхгүй гэгдэһэн» бэшэбди. Минии Эхэ өөрым дурасхаалһаа гэгдэһэн: хэзээшьеб даа Москва шадарай һандаржа байһан тосхонуудай нэгэндэ сэрэгшэдэй нэгэ доро үдэлгэдэһэн хүүр бээржэ эсэгэмни олоһон юм. Хоёр зуун үдэр нэрэнүүдэй бэшэстэй гэгдэһэн дээрэ «Михалёв Н.А.» гэгдэһэн байгаа. Иигэжэ эсэгэмни Эсэгэ ороноо гэгдэһэн Агууехэ дайнай үедэ Москва шадар болоһон шанга гэгдэһэн үедэ баатарай гэгдэһэн алдалан унаһан, нэрэ гэгдэһэн үгэ болоһондо тосологдоһон үгэн абыемни олоһон байна. Үнгэрхэн гэгдэһэн туршада шарлаһан гэгдэһэн үгэ болоо» гэжэ гэгдэһэн саарһа хадагалжа, гэгдэһэн гурбан үхибүүдэ гэгдэһэн уяагатайгаа һайн гэгдэһэн. Тэрэхэн саарһан гэгдэһэн иигэжэ бэшэстэй: гэгдэһэн тангаригтаа үнэн гэгдэһэн байһанаа сержант Михалёв гэгдэһэн Андрейевич эрэлхэг гэгдэһэн баатарлиг ябадал гэгдэһэн, социалис Эхэ гэгдэһэн ороймнай түлөө болоһон гэгдэһэн үедэ 1942 оной гэгдэһэн 1-дэ алуулаа».

Минии үбгэ эсэгэһэр хэр үгһаа хойшо таряашанай хүнгэн бэшэ ажал хэһэн, шэмэрүүн уларилтай Сибириин газарые эмээлэсэһэн намтартай. Иимэ ажалшад хомор даа. Байгша зуун жэлэй үүри - Екатерина хүгшөөгөө мэдэхэб. Минии хара багада Бурнашово тосхонһоо хото руу зөөжэ эрээд, эхэ эсэгэдэмни бидэнэ үндэлгэхэдэнь туһалагша бэлэй. Тэрэ угаа эхэ хүзэгтэй эхэнэр һэн. Мүнөө хүрэтэр хүгшөөгэйнгөө дотор хүсэ, һайхан абари зангыень, һаруул сэдхэлэнь дурсан гайхагшаб. Манай бүлэдэ хэишье ажалһаа айдаггүй һэн, байһан зургаан соткоёо бүхы бүлөөрөө үйлэбэрилоод лэ, стол дээрэ табигдадаг газарай хамаг эдэстэй байгша һэмди: үгэрсэ, помидор, хартаабха... Адууһа малшы бариад байгаабди. Гэртэхи, газарай ажалһаа бидэ эгшэстээ хэһээр «уяагалагдаһанхайгша» һэмди. Гэртэхимнай сүлөөгүй ажалладаг һэн, ажалһаа эсэһэнхэй эрһэн эсэгэһэр үдэшэ оройл харахаш. Абадатнай адли зоной олоһон хаа, «коммунизм гэгшэ үни тогтоогдохо хааб даа» гэгдэ эжимнай ходо хэлэгшэ бэлэй. Абам 38 жэлэй туршада потребкооперацида хүдэлөө, ажалдаа шунанхай - орденээр шагнаданхай. Ажалайнгаа намтар жолоошоноор эхилхэн

Минии Эхэ орон - гансашье гэгдэһэн ажамидардаг, тиимэһээ гэгдэһэн өөдөө ниидэн гарахадань гэгдэһэн гаралсадаг, унахадань гэгдэһэн гүрэмни бэшэ. Гэгдэһэн һайн үдэрые хүлэжэ гэгдэһэн зониньшье бэшэ, энэ гэгдэһэн минии бүлэ, минии түрэл

ОЮУТАДАЙ ЗУНАЙ АЖАЛАЙ ХАҢА

Урда жэлнүүдтэ олон тоото үхибүүд лагерьянуудта амардаг һэн. Байдалай гэгдэһэн, лагерьянуудшые үсөөн болоо ба гэгдэһэн тиимэ олоор ехээр амархая гэгдэһэн. Хэды тиигэбэшье, зундаа зарим лагерьянууд хүдэлхөөр. Эндэ үхибүүдые ганса гэгдэһэн гэгдэһэн бэшэ, мүн һуража байһан гэгдэһэн хүмүүжүүлнэ ха юм. Лагерья гэгдэһэн урда тээ оюутада долоон хоногой гэгдэһэн соо һуралсал гарадаг. Эгээл иимэ гэгдэһэн ябуулга Буряадай гүрэнэй

университедтэ үнгэргэгдэһэн байна. Эндэ 3-дахы курсынхид хабаадаа. Ерээдүй вожатануудта, хүмүүжүүлэгшэдтэ яагаад лагерьята хүдэлхэб, ямар юумэ хайшан гэгдэ үнгэргэхэб гэхэ мэтын зүбшэл үгтэбэ. Энэһэнээ гадна 3-дахы курсынхид бэлиг шадабария, бэлэдхэлээ харуулаа. Университедэй бүлэг оюутада Монголой ниислэл Улаан-Баатар хото вожатаар хүдэлхээ һаяхан мордобо.

Борис БАЛДАНОВ.

ЗАЛУУ ЗОНОЙ ЗАЛИ ШАНТА!

Буряад Республикын Арадай Хуралай депутадта кандидат Пролетарска 44-дэхи хунгуулин округһоо дэбжүүлэгдэһэн, НАРОЖНЫЙ Валентин Николаевич 37-той, Ворошиловоградска областин Донцовка хурунда түрэнэ. Эхэ, эсэгэнь хүдэлмэришэ, ажалша зон. Дунда хургуули дүүргэһэн үедэ удаа Верхнеднепровско горно-обогатительна комбинатта слесарээр нэгэ жэл ажаллаа. Днепродзержинск индустриальна дээдэ хургуули дүүргэһэн үедэ Улаан-Үдэ хотодо локомотив-вагон заһабарилгын заводто ажаллахаа эрээ. Арбан табан жэлэй туршада ажаллахадаа, түмэр шудхалгын цехэй мастерһаа заводой ахалагша металлург болотороо ургаа, һамгатай, хоёр басагадые хүмүүжүүлнэ.

-республикын бюджетэй мүнгэн зөөриие зүбөөр хэрэглэгшье шанга хиналдаа абаха; -мүпөөнэй засагай ноёд сайд ехэ олошороо. Тэдэндэ ехэ мүнгэн гаргашалагдана, эдэниие хороохо, байра байдалдань оруулхын тула тэмсэхэб; -хунгуулин округтоо ханамжатайгаар хүдэлхэб. Манай Буряад орон байра байдалараашье, байгааһаа баялгааршые ехэ баян, зоноороошые тэгшэ. Эдэниие зүб хэрэглэе һаа, арад зоной ажаһуудал, амгалан тайбан байдал хүгжэхэ. Москва хотоһоо мүнгэн зөөри хүлэһэнэй хэрэггүй, өөрынгөө ажамидарал өөһэдөө хангаха хүсэлтэйбди. Энэ зорилго бэелүүлхын тула залуушуул засаг зургаанда хүдэлхэ ёһотой. Залуушуулай түлөө дуугаа үгөө паатнай, манай промышленностийн мүн Буряад оромнай халбаран хүгжэхэ. Хүндэтэ һунгагшад! Мүнөө шэнэ Арадай Хуралда эсээн бэрхэ, ажалдаа абыастай, зоной түлөө оролдон ажаллаха депутадуд хэрэгтэй. Танай ажаһуудал, үри хүүгэдэйтнай хуби заяан гансал танһаа дулдыдаха."

Аалин даруу зангай, олон үгэгүй, олон үгэтэй зондо дургагүй, спортоор һонирходог, зондо уриханаар хандадаг. "Мүнөө манай гүрэнэй промышленностийн халажа, һандаржа, хүшэр хүндэ байдалда ороод байхые харахадаа, зүрхэмни үбдэнэ, минн хаража байха аргамни халаа, тиигэжэ манай локомотив-вагон заһабарилгын заводой түмэр шудхагдай цехүүдэй бүлэг ажалшадар. Буряад Республикын Арадай Хуралай депутадта кандидатдаар дэбжүүлэгдэб. Минии гол түсэб гэхэдэ, ажалша зоной бүхы хүсэл шадалаа Буряад Республикын промышленностийн халбаран хүгжөөлгэдэ элсүүлхын түлөө оролдохоб, мүн иимэ асуудалнуудые шиидхэхэб: -зондо мүнгиень, пенсиянь түүлүүлхэ, мүн социальна тэдхэмжэ саг соонь түүлүүлхэ; -хүдөө ажахые гүрэнэй талаһаа тэдхэмжээр хүгжөөн хангаха; -ажалша зоной ажабайдалда тааруу хуули батааха; -дээдэ ба дунда хургуулида залуу үетэниие миинтээр хургаха, бэеын элүүр элхые хамгаалхын түлөө оролдохоб;

Буряад Республикын Арадай Хуралай депутадта кандидат

Борис ЛЕВ:

«БҮТЭЭХЭ ХЭРЭГЭЭ МЭДЭНЭБ»

«Ливона» гэгдэһэн нээмэл түхэлэй акционериз бүлгэмэй директор Борис Абрамович Лев Железнодорожно районой Пролетарска 44-дэхи хунгуулин округһоо Буряад Республикын Арадай Хуралай депутадта кандидатдаар дэбжүүлэгдэб. Тэрэ 1946 ондо түрэнэ. Буряадай багшанарай, Зүүн Сибириин технологическа дээдэ хургуулинуудта, мүн Россин Президентын дэргэдэхи Россин академийн гүрэнэй албанай курснуудта һуража дүүргэб. Совет армид Забайкальска сэрэгэй округто албанда ябаа, Улаан-Үдэн мэдээсэлэй (информационно) техникумдэ багшаар хүдэлөө, тийн Улаан-Үдэн Советскэ райгүйсэдкомой захиргаанда ажаллаһан. 12 жэлэй туршада ликеро-архив зүйлнүүдые үйлэбэрилдэг заводой коллектив хүтэлбэрилэ. Районой, городой соведэй депутат байһан. Республикын Промышленнигуудай болон озын хэрэг эрхилэгшэдэй союзай (СПП-гэй) гэгшүүн.

республиканска бюджет 7-8 процентээр хаана. Ганса 1997 ондо 109 миллиард түхэриг (хуушанай хэмжээгээр) мүнгэ бюджетэй бүхы халбаринуудта оруулан байнабди. һайн архи үйлэбэриляжэ наймаалһанай ашаар Буряад Республикын бюджет 30 процент хүртээр хааха аргатайбди. Өөһэдынгөө үйлэбэрийн зүйлнүүдые наймаалан зүбөөр хэрэглэхын тула хуулига эхи үндэлэ табиха ёһотойбди. Үйлэбэрилгын хүгжэлтэ, зоной ажалай асуудал шиидхэлгэ болбол социальна талын асуудалнуудые шиидхэлгэдэ туһатай. «Ливона» гэгдэһэн манай завод 9-дэхи хургуулин хурагшадтай муу байдалтай бүлэнүүдэй хүүгэдые өөрынгөө мүнгөөр ханган, хооллуулжа байдаг. Манай 44-дэхи хунгуулин округой (Батарейкхээ 2-дохи ТЭЦ хүртээр нэмжһэн) гол зорилго гэхэдэ, зоние ажааар хангалгын асуудал болоно. Ажалша зон саг соогоо салынгаа абадаг болохо, тийн шадалайнгаа зэргээр байдалаа һайжаруула аргатай. Энэһэнэй тула Арадай Хуралай депутат болохые хүснэб. Манай хунгуулин округтой 11 мянган хунгагшадтай олонхын намайе дэмжэхэ гэжэ найдагша

Борис ЛЕВ.

Багшын булан

ГУРБАН ГОЛОЙ ХҮҮГЭДЭЙ ЕХЭ УУЛЗАЛГА

(Ага нютагта үнгэргэгдэнэн хизаар ороноо шэнжэлэлгын конференциһээ)

Майн тэн багаар Буряад Республикын болон Усть-Ордын Тойрогой хургуулийн хурагшад аглаг найхан Ага шотагта сугларжа, хоёр үдэрэй туршада хизаар ороноо шэнжэлэлгын "Уг гарбалаа, ууган дайдаа аршала" гэхэн регионууд хоорондын конференцидэ хабаадаба.

Хамтадаа 80 гаран хурагшад 5 секциүүдтэ хубааран, ямаршье эрдэмтэднээ дутуугүй, гүнзэги удхатай элдэб шэнжэлэлгэнүүдтэй элдхэлнүүдые уншажа, бүгэдые һонирхуулба.

«Этногенез бурят в исследовательской деятельности учащихся» гэхэн секцидэ түрүүшын хуурида Яруунын аймагай Эгэтын дунда хургуулийн 10-дахи классай хурагша Эржена Лодоева (хүтэлбэрилэгшэнь Б.С.Цыбикова) «Тоонто» кружогойнгоо шэнжэлэлгын ажал уран гоёор хөөрөжэ, түрүүшын хуури эзэлэ. Тус секцидэ 2 хүнэй түрүүшын хуурида гараһынь тэмдэглэхэ шухала. «Миний уг гарбал» гэхэн темээр Хэжэнгын аймагай Дунда-Худанай 11-дэхи классай хурагша Соёлма Гомбоцыренова эсэгынгээшье, эхынгээшье талаһаа уг гарбалайһаа түрэхэ хөөрөжэ, жюрин гэшүүдэй магтаал найшаалда хүртөө. Уран зурааша, арадай аман зохёол шэнжэлэлгшэ, буддолог, багша Цырен-Намжил Очирович Очиров гэжэ нагаса баабай тухайгаа, тэрэнэйнгээ эмхидхэн байгуулан музей тухай хөөрөхэдэнь, жюридэ хууһан педагогикын эрдэмэй кандидат Жигжит Тумушович Тумушов Цырен-Намжил Очиров нүхэртэсэ улаан нюураараа уулаһан мэтэ болоо бээ. Соёлмагай хүтэлбэрилэгшэнь Галина Очировна Цыреншамжилова гэжэ онсолон тэмдэглэе.

Тус секцидэ 2-дохи хуурида Агын 1-дэхи командын түлөөлөгшэ Б.Ринчинов гараба, Усть-Ордагай Катя Ильина шангай 3-дахи хуури эзэлэ.

«Хозяйственный уклад, быт, народные ремесла» гэхэн секцидэ 1-дэхи хуури Агын аймагай Аргалиин дунда хургуулийн 8-дахи классай хурагша Баир Банзатов 3-дахи шаңда хүртөө. Эрхим бэрхэ багша Бальжима Султумовна Цыбикова хүтэлбэрилэгшэтэй Баир Банзатовай элдхэл тон найн удхатай байгаа. Тэрэнһээ гадна Баир хүбүүн ирагуу найхан хоолойтой, «Тээгын дуус» таталуулахадань, бишыхан Дондок Улытыуевай эжынгээ хажууда хуугаад, хурьгага голоһон хониие тээглэлхэн мэтээр үзэгдөө һэн.

Буряад орон соогоо наһаар багаханшье наа, баггүй ехээр суурхажа эхилхэн, Д-Р.Батожабайн «Төөригдэхэн хуби заяан» гэхэн зүжэгтэ наадаһан Яруунын хүбүүн, артист, Улаан-Удын 1-дэхи лицей-интернадай 8-дахи классай хурагша Лёня Дамбаев энэл секцидэ хабаадаа. Тэрэнһээ гадна Лёня ябаһан лэ газартаа Ц-Б.Бадмаевай шог ёрто шүлэгүүдые уран гоёор уншажа, зоной магтаалда хүртэжэ ябаа даа.

«Нравственно-этические ценности народных традиций и буддизма» гэхэн секцидэ 8 хурагшад бэлиг хабаяа туршахадаа, Агын 1-дэхи хургуулийн 11-дэхи классай хурагша Даша Жанчилов

бөө мүргэл тухай хөөрөжэ, видеосюжет харуулжа, планшет хэрэглэжэ, 1-дэхи шаңда хүртөө. Харин 2-дохи хуурида 2 хурагшад гараба: Яруунын аймагай Эгэтын-Адагай дунда хургуулийн 6-дахи классай хурагша Базаржаб Гончиков «Арадай ёһо заншалуудай ба Буддын шажанай хүмүүжүүлхы болон хүгжөөхэ үүргэ» гэхэн темээр элдхэл хээ.

Б.Гончиковые тус конференцидэ хабаадагшад эгээл эдирхэн элдхэлшэ байгаа гэжэ хэлэлтэй. Харин энэ хуури хубаадагша Загарайн аймагай Асагадай дунда хургуулийн 11-дэхи классай хурагша Оксана Очиржапова (хүтэлбэрилэгшэнь Эрдэни-Дари Бадмаевна Доржиева) Асагад-Шулуутайн дасан ба мамбын дасан, Шойнзон Юролтуев ба Агван Доржиев тухай тон һонирхолтой хөөрөөнүүдые бэлдхэн байна. Харин өөр тухайгаа Шойнзон Юролтуевай 7-дохи үеһе болоһон гэжэ мэдээсэхэдэнь, ехэл һонин байгаа. 3-дахи хуурида Тугшанай дунда хургуулийн хурагша гараа.

Һүүлшын секци «Исторические, литературные и архитектурные памятники бурятского народа» гэжэ нэртэй байгаа. Эндэ Агын 2-дохи командын гэшүүн түрүүшын хуури эзэлэ, Яруунын аймагай Мужыхын дунда хургуулийн 10-дахи классай хурагша Люся Буткина (хүтэлбэрилэгшэнь Цырен-Дулама Очиримаевна Цыдыпова) 2-дохи шаңда хүртэжэ, Алханын дунда хургуулийн шаби 3-дахи хуурида гараа. (Зарим хурагшад нэрэ, обогуудай хүсэд бэшгэдэгүүдэнь хүлисөөрөйт. Дүн гаргаха үедэнь бэшгэжэ үрдэсгүй ушарһаа шотагайн нэрэнүүд тэмдэглэгдээд орхигдошоо).

Секциүүдэй ажалай түгэсхэлдэ тус конференцидэ хабаадагша хүн бүхэн «Түүхын сагай сахариг» («Колесо истории») гэхэн түүхэ мэдэлгээр асуудалуудта харюусалга (тестировани) үнгэргэгдөө. Эндэ Агын 2-дохи командын гэшүүн, Могойтын хурагша Яруунын Эржена Лодоева, Асагадай Оксана Очиржапова гэгшэд түрүүлэ. 2-дохи хуурида Агын 1-дэхи хургуулийн хурагша Даша Жанчилов, мүн Дундаргын хурагша хоёр шалгарба.

Ага шотагай түбэй Соёлой ордон соо шотаг бүхэнэй хургуулинуудай выставкэ табигдажа, олон зон хужарлан хараһан байна. Эндэ баһал эрхимүүд элирүүлэгдэ. Түрүүшын хуури Дундаргын аймагта олгодоо. 2-дохи хуурида Буряад Республикын выставкэ гараа. Выставкэ дээрэ зоной анхарал татаһан, шодэ гэсыулан хужарлуулан зүйл гэхэдэ, Эгэтын-Адагай дунда хургуулийн «Уран гартан» гэжэ нэртэй кружогойхидой уран бүтээлнүүд чекапка болон: эхнэрэй зүүдхэл оһортодо, һиихэ, бэлхэй, хутага, литэ гэхэ мэтэ. «Уран гартанай» хүтэлбэрилэгшэ - Баир Цыдыпович Дымчиков. Түрүүшынгээ жэлдэ хүдэлжэ байбашье, энэ багша топ амжалтатайгаар ажалаа эхилэ. Агын тойрогой эрдэм һуралсадай зүгһөө тусхай шап-кубок энэ кружогойхидой ажалай түлөө барюулагдаа. 3-дахи шангай хуури Агын 1-дэхи хургуули эзэлэ.

Выставкээ эрхилэн ябуулагшад дундаһад Эржена Лодоева эрхимлээ.

Конференциин түгэсхэлдэ «Найгин газарайн намтар» гэхэн темээр шоу-программа 15 минутын туршада харуулагдаха ёһотой һэн. Зүдхэлийн дунда хургуулийн команда 1-дэхи хуурида, Усть-Ордагай команда 2-дохи хуурида гаража, 3-дахида Буряад Республикын команда хүртэбэ.

Усть-Ордаһаа ерэнэн Үбэсын дунда хургуулийн 2 багша, 4 хурагшад ехэ һонин программа бэлдэжэ ерэнэн байгаа гээд тэмдэглэхэ шухала. Нёдондо жэлдэ Москва хотодо фольклорно бүлэгтэ хабаадажа ошоһон 2 бишыхан басагад, 11-дэхи классай хурагша хүбүүн - эдэ гурбанай шотаг хэлэн дээрэ шог ёрто үгүүлэ, үрээл-шүлэг хэлэхэдэнь, сэдхэлээ ханатаргаа хүхэбди.

Энэ үргэн хэмжээний конференцие эхинһээ эсэс хүртэһэн эмхидхэжэ үнгэргэлхэн, хүтэлбэрилхэн, Агын тойрогой Эрдэм һуралсадай таһагые даагша Цибигомид Гунзуновна Намсараевад, тус тойрогой багшанарай мэргэжэл дээшлүүдэг институтай бүхы мэргэжэлтэдтэ, Агын 1-дэхи хургуулийн бүхы коллективтэ, Ага-Хангилай хургуулийн дирекцидэ, коллективтэ, интернадайн хүдэлмэригшэдтэ Буряад Республикын делегациин зүгһөө үнэн зүрхэнһөө баяр хүргэнэбди. Эмхидхэлхэн конференци эмхи гурымтайгаар, гүнзэги удха шанартай, дээдэ зэргын хэмжээндэ үнгэрөө. Тон зохи д хэмжээ ябуулга болоол даа.

Зургаан түбийн үүдэн, Алтан дэлхэйн найгин Шүтөөнүүдэй нэгэн гүүлэгдэг Алхана уулын дайдага Ага найман эсэгынгээ Аха дүүнэртэ айлшала, Алхам бүхэндөө угтуулжа, Хонһон газартаа хүндэлүүлжэ, Ябаһан газартаа ямбалуулжа Ябааг ерэнэн бидэнэр Магтаал үрээл табихамнай. Хүндэ ехэтэ хоймор талагатнай Хонгшим бодисага бурхан сагуужа, Хамагай сайхание үршөөн байхань болтогой!
Баруун найхан үргэн талагатнай Багмасамбава бурхан бээрээ заларжа, Боди хутаг үйлэгдэн байхань болтогой!

- гэжэ монгол аха дүүнэрэйнгээ найхан үрээл дуурянабди.

Ц-Х.Ж.ЖАМБЯНОВА, Яруунын аймагай Эгэтын-Адагай дунда хургуулийн буряад хэлэнэй багша.

Мүн үрээлэй найхание хубаадагшад: **Б.Р.ТУДУПОВА, Буряад Республикын Эрдэм һуралсадай министрствын мэргэжэлтэ.**

С.Н.РИНЧИНЭ, Буряад Республикын хизаар ороноо шэнжэлэлгын түбье эрхилэгшэ.

О.Г.БУДАЦЫРЕНОВА, Буряад Республикын хизаар ороноо шэнжэлэлгын түбье эрхилэгшэ.
С.Ц.МОЛОНОВА, Хэжэнгын дунда хургуулийн буряад хэлэнэй багша.

ХАРИУГАА АБАБА

Футбол

(«Сэлэнгэ» - «Локомотив» - 2:1)
Россин Федерациин футболбистнуудай дунда түрүү хуури эзэлхын түлөө жэл бүри үнгэргэгдэжэ байдаг нааданууд түлэг дунда оронхой. Энээнһээ гадна Россин Федерациин дамжуулгын кубогта хүртэхын түлөө уулзалганууд эхилэнхэй.

Майн 26-най үдэр манай зонодо наадаг команданууд дунда 1998-1999 онуудай дамжуулгын кубогта хүртэхын түлөө түрүүшын уулзалга үнгэргэгдөө һэн. Манайда айлшаар Шэтын «Локомотивай» футболбистнууд ерээ бэлэй. Эдэнэрнай табан жэлэй туршада Россин Федерациин нэгдэхэ лигидэ наадажа ябаһанаа дүршэл ехэтэй команда боложо тодоронхой. Байгша ондо хамтадаа аяар 128 команда наадана. Хэнэйшье мэдэхээр, бүхы уулзалганууд гансал илалтаар дүүрэхэ ёһотой. Тиймэһээ «Сэлэнгын», «Локомотивай» футболбистнууд нааданай эхилэмсээр шанга довтолгодо ороо.

Нааданай түрүүшын хахадта айлшадай футболбистнууд - командын капитан Александр Середин, гол довтологшод Евгений Трубинин, Вячеслав Поляков гэгшэд найн довтолго хээ. Тийбэшье, «Сэлэнгын» хамгаалагшад хаялта дабажа ядаха юм.

Нааданай хоёрдохи хахадтай найн эхилээд байха үедэ «Сэлэнгын» бартаа тээшэ угтуулан бумбэгэ сохигдожо, айлшадай командын капитан Середин, тэрэниэ толгойгоороо залажа тоо нээһэн байгаа. Бартаа руугаа бумбэгэ алданан манай футболбистнууд минн нуужа үгэхөөр бэшэ байгаа. Эндэ командын гэшүүд Андрей Ачкасов, Игорь Зыков, Николай Федькович гэгшэд талмайн алишье захад бии болоходоо, айлшадаа мэгдэхээхэ юм. Эндэл углууһаа ээлжээтэ бумбэгын нааданда оруулагдахада, харюугай бумбэгэ айлшадай бартаа руу оруулагдашоо. Углууһаа сохигдон бумбэгэ абанан Сергей Омиченко тэрэнээ Федьковичто дамжуулжа, тоо нээгдэн байна. Энээнэйнгээ удаа «Сэлэнгын» футболбистнууд довтолгоёо улам эршэтэй болгожо ороходоо, хоёрдохи бумбэгэ сохижо айлшадаа 2:1 тоотой гоорилажа, кубогтай удаадахи нааданда хабаадаха эрхэдэ хүртэбэ. «Сэлэнгын» довтолгошо Валерий Стельмах хоёрдохи бумбэгэ сохижо, айлшадаа бүдэрүүлэ һэн. Иигэжэ һонирхол татаһан наадан дүүрэхэ, манай футболбистнуудта хоёр жэлдэ «Локомотивта» шүүгдэнэн харюугаа абаба.

Россин кубогта хүртэхын түлөө эхилхэн нааданай удаадахи уулзалга июнийн 6-да үнгэрөө.

Бадма ЦЫРЕМПИЛОВ

Хайрата нүхэр **СЕМЁНОВА**
Людмила Петровнагай хүндөөр үбшэлжэ саһаа урид наһа бараһан ушараар Буряад Республикын Президент, Правительство Буряад Республикын Правительствон Түрүүлгын оролгошо Б.Ц.Семёновто гүнзэги шаналаал ганшуудалаа мэдүүлнэ. Июнийн 10-да 13.00 сагта Нурселень хуурийнһаа хүдөөлүүлэгдэхэ.

Хани нүхэр **Людмила Петровнагай** саһаа урид наһа бараһан ушараар Арадай Хуралай депутат Б.Ц.Семёновто Буряад Республикын Арадай Хурал гүнзэги шаналаал ганшуудалаа мэдүүлнэ.

Хайрата басаган, хани нүхэр, эхэ, АҮҮ басаган, бэри **СЕМЁНОВА**
Людмила Петровнагай саһаа урид, хүндөөр үбшэлжэ наһа бараһан тухай түрэл, дүтин хүнүүдэнь гүнзэги гөөр шаналаан дуулгана.

Хани нүхэр **Людмила Петровнагай** хүндөөр үбшэлжэ саһаа урид наһа бараһан ушараар Арадай Хуралай депутат Б.Ц.Семёновто «Буряад үнэн», «Бурятия», «Правда Бурятии» газетийн коллективүүда гүнзэги шаналаал ганшуудалаа мэдүүлнэ.

Эмхидхэн байгуулагшад - Буряад Республикын Президент, Арадай Хурал болон Правительство

Ахамад редактор А. Л. АНГАРХАЕВ.
РЕДАКЦИОННО КОЛЛЕГИ: Б-М.Ж.БАЛДАНОВ (ахамад редакторай орлогшо), Г.Х.ДАШЕЕВА (ахамад редакторай орлогшо), Б.В.ГЫНДЫНЦЫРЕНОВ (харюусалгата секретарь), А.Г.ЛУБСАНОВ (Буряад Республикын Правительство), Д.Д.СУНДАРОН (Буряад Республикын Арадай Хурал), таһагуудые даагшад: Н.Д.НАМСАРАЕВ, Т.В. САМБЯЛОВА, Д.Ш.ХУБИТУЕВ, А.Д.ТАПХАЕВ; В.И.ПИНТАЕВ (хэблэлэй директор).
Манай адрес: 670000, Улаан-Үдэ, Каландариншилийн үйлэс, 23, "Буряад үнэн" газетын редакци.
Газетэ хэблэлэй 1 хууданан хэмжээтэй. Индекс 50901. Хэһэг 3.900 (хамта 25.900). Хэблэлдэ тушаагдаһан саг 17.00.
"Республиканска типографи" гэхэн АО-до газетэ хэблэгдэ. Директорийн телефон: 21-40-45. Б-0079-дэхи номертойгоор бүрихэлдэ абтанхай. Заказ № 8349.
Редакциин телефонууд: ахамад редакторай - 21-50-96, приёмнын - 21-54-54, ахамад редакторай орлогшонорой - 21-68-08, 21-64-36, харюусалгата секретариин - 21-50-52, секретариин - 21-50-52, таһагууд: экономикын болон политикын - 21-63-86 (даагшань), 21-34-05, 21-55-97, соёлой, түүхын болон залуушуулай - 21-54-93 (даагшань), 21-57-63, 21-69-58, 21-60-21, мэдээсэлэй болон рекламн - 21-62-62, 21-67-81, хэблэлэй - 21-33-61, оператор-корректорүүдэй - 21-61-35, фотокорреспондентүүдэй - 21-33-61, компьютерна түбэй - 21-66-76.
"Бурятия" хэблэлэй телефонууд: директор - 21-49-94, бухгалтери - 21-23-67, вахта - 21-60-91.
Тоонуудай, бодото баримтануудай, хүнэй, нютагай нэрэнүүдэй бэшэлые хазагайрууһан ушарта авторнуудын харюусалгатай. Редакциин һанамжа авторайхитай адли бэшэ байжа магад.